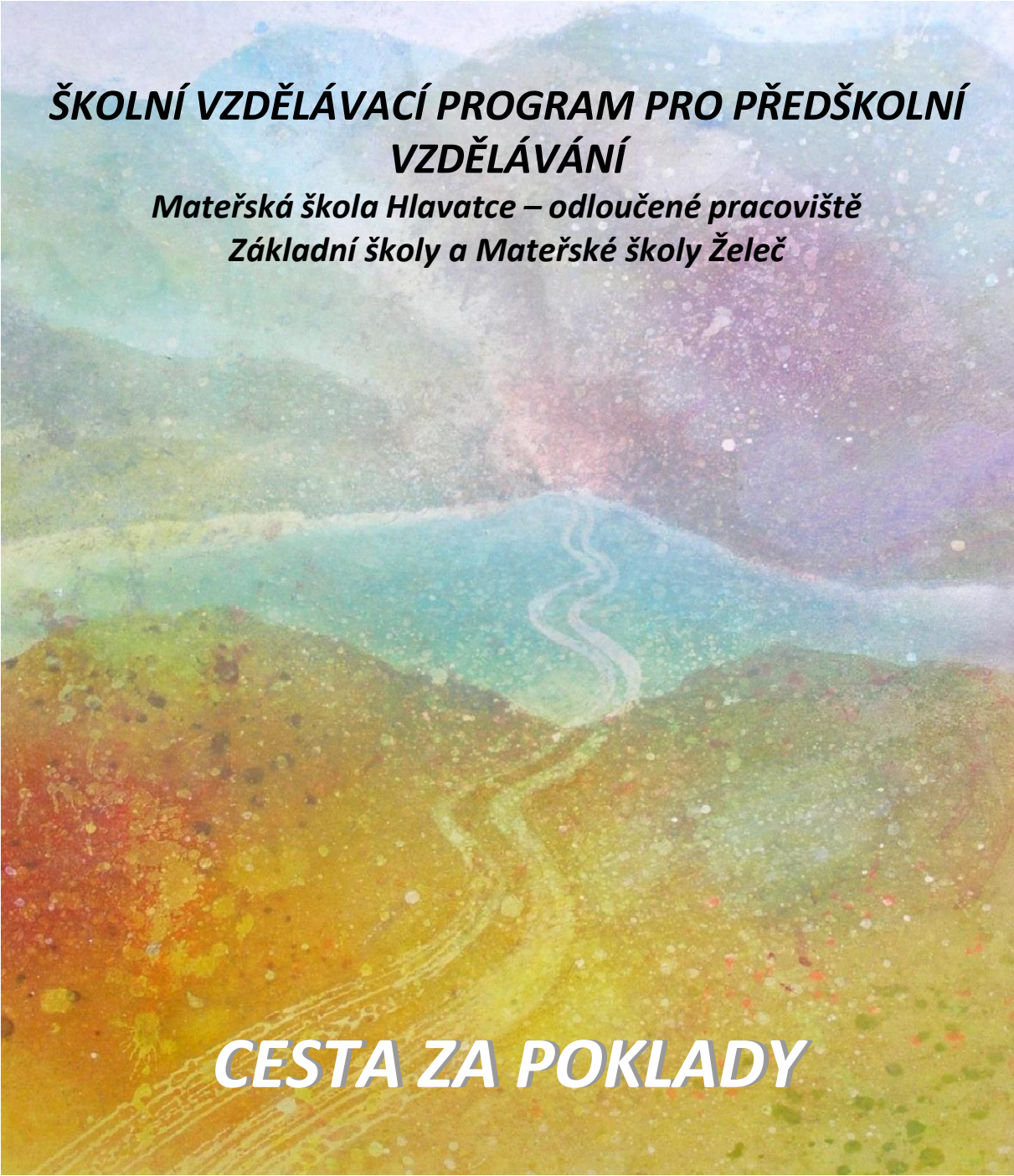

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

*Mateřská škola Hlavatce – odloučené pracoviště
Základní školy a Mateřské školy Želeč*

CESTA ZA POKLADY

Motto:

*Každý malý člověk potřebuje porozumění, lásku a podporu
na cestě objevování a rozvíjení svých „pokladů“,
aby se jednou mohl stát opravdu velkým.*

Obsah

1.	Identifikační údaje školy.....	- 2 -
2.	Obecná charakteristika školy.....	- 3 -
3.	Podmínky předškolního vzdělávání	- 4 -
3.1	Věcné podmínky	- 4 -
3.2	Životospráva.....	- 5 -
3.3	Psychosociální podmínky	- 6 -
3.4	Organizace.....	- 6 -
3.5	Řízení mateřské školy.....	- 7 -
3.6	Personální a pedagogické zajištění	- 8 -
3.7	Spoluúčast rodičů.....	- 8 -
3.8	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	- 9 -
3.9	Vzdělávání dětí nadaných	- 10 -
3.10	Vzdělávání dětí od dvou do tří let	- 10 -
4.	Organizace vzdělávání	- 12 -
5.	Charakteristika vzdělávacího programu	- 13 -
6.	Vzdělávací obsah	- 15 -
6.1	Přehled integrovaných bloků.....	- 15 -
7.	Evaluační systém.....	- 36 -

1. Identifikační údaje školy

Škola: Mateřská škola Hlavatce
Sídlo organizace: 391 73 Hlavatce 51
E-mail: skolka.hlavatce@gmail.com
Tel.: +420 381 591 070

Personální obsazení MŠ:
Vedoucí učitelka: Bc. Markéta Pavlíková
Učitelka: Bc. Iveta Staňková
Asistent pedagoga: Veronika Dušáková
Provozní pracovníce: Kateřina Dvořáková

Zřizovatel: Obecní úřad Želeč (na zákl. veřejného zasedání OZ č. 5/04 Hlavatce)
Typ školy: Základní škola a Mateřská škola Želeč, 391 74 Želeč 66 –
odloučené pracoviště Mateřská škola Hlavatce

Ředitel školy: Mgr. Petr Cába
Kontaktní údaje: zs.zelec@seznam.cz, Tel: +420 381 591 126
Webové stránky: www.skola.obeczelec.cz
IČ: 70988218

Zpracovatelé ŠVP: Bc. Markéta Pavlíková

Zpracováno: 25.8.2025, schváleno pedagogickou radou dne 29.8.2025
Platnost dokumentu: od 1.9.2025

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Hlavatce je provozována dle Školského zákona 561/2004 Sb. jako škola s celodenním provozem a je součástí školní vzdělávací soustavy. Mateřská škola je jednotřídní, s navýšeným kapacitním počtem 28 dětí. Do mateřské školy docházejí děti především z Hlavatce a spádových obcí Debrník a Vyhnanice. Ve školce jsou zaměstnány 2 učitelky, 1 asistent pedagoga a 1 provozní pracovnice.

Mateřská škola je umístěna v klidné lokalitě na okraji obce Hlavatce. Z jedné strany je obklopena vzrostlými jehličnatými stromy a z druhé listnatými stromy, kde je vybudován altán s posezením. Zadní brankou ze zahrady školky je možné projít na bývalé školní hřiště (betonové a volejbalové hřiště, kde jsou umístěny další herní prvky). V blízkosti MŠ se nachází rybník, louky, pole a lesy. Svojí polohou je předurčena k environmentálnímu vzdělávání, čímž nabízí dětem celoroční možnost poznávat přírodu zblízka, učit se ji respektovat i milovat a chovat se k ní zodpovědně.

Budova školky je umístěna v zahradě zabezpečené plotem. Školka je prostorná s jednou třídou a hernou. Má vlastní školní přípravnu na výdej jídla. Veškeré vnitřní prostory jsou navrženy a vybaveny tak, aby působily příjemně, esteticky a navozovaly pocit domova.

Zahrada je vybavena bezpečnými, rozmanitými herními prvky přizpůsobenými věku a schopnostem dětí. Je zde vrbový koutek, několik okrasných keřů i vzrostlých stromů, které v letním počasí poskytují stín. Ve spodní části areálu byl vytvořen přírodní kopec osetý travním porostem, který v zimním období slouží k bobování.

Zastávka autobusu je od školky vzdálená asi 50 metrů, vedle MŠ je také dostatečně velké parkoviště pro potřeby rodičů.

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola Hlavatce je jednotřídní. Budova je světlá, pohodlná prostorem, vybavením, dostupně uloženými hračkami, se zdravotně nezávadným sociálním zařízením a výdejnou stravy. V předchozích letech došlo ke kompletní rekonstrukci vody, odpadů umývárny, toalet, proběhla výměna oken, topení a ve školním roce 2014/2015 bylo dokončeno nové oplocení celého areálu. V červenci a srpnu 2017 proběhla celková rekonstrukce výdejny stravy. Léto 2019 - nová střecha. Zima 2022 – pořízení dětský nábytek do třídy. Léto 2022 – zateplení půdy a sklepa, výměna kotle na tuhá paliva za elektrokotel, výměna všech radiátorů, vymalování třídy a herny, instalace nábytku – úložního prostoru na lůžkoviny. Na jaře školního roku 2024/2025 byla provedena rekonstrukce toalety a umývárny (snížení sanitárního zařízení pro děti menšího věku). Koncem školního roku 2024/2025 byl proveden bezpečnostní vstup do MŠ (instalován bezpečnostní zámek a interkom do třídy). Budova je obklopena velkou zahradou se vzrostlými stromy. V květnu 2023 zde došlo k instalaci nových herních prvků (klouzačky, houpačky, pružinová houpadla, vahadlová houpačka, pískoviště, lanová prolézačka, dřevěný domeček, lanový mostek, kreslicí tabule s prohazovadlem a dendrofón) dle normativních požadavků. Využíváno je i přilehlé bývalé školní hřiště. Největším přínosem pro plnění cílů je blízkost volné přírody (potok, hráze, rybníky, louky, lesy, pole), kde budou často probíhat integrované činnosti a pobyty venku.

Materiální podmínky

V pracovní části třídy je na podlaze položeno linoleum. Je zde odpovídající počet stolů s židlemi, nábytek s materiálem pro grafické, výtvarné a pracovní činnosti a nábytek s deskovými hrami a didaktickým materiálem používaným převážně k procvičení jemné motoriky a koordinaci ruky a oka, k rozumovým činnostem apod. Je zde i knihovna s dětskou literaturou přístupná dětem.

V herní části třídy je na podlaze položen koberec. Plocha je rozčleněna do herních koutků k využití námětových, dramatizujících a konstruktivních her. Je zde také dostatečně velká plocha pro pohybové činnosti dětí.

Obě části třídy jsou vybaveny hračkami, pomůckami, didaktickými materiály a doplňky v míře odpovídající počtu dětí a jejich věku. Jsou průběžně doplňovány a obměňovány podle potřeb dětí. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a po ukončení činnosti průběžně uklízet. Pro jejich využívání platí pravidla společně stanovená pedagogy a dětmi. Ostatní didaktické pomůcky, nářadí a náčiní pro pohybové aktivity a výtvarný materiál jsou umístěny ve skladových prostorách, pro potřebu řízených činností jsou tyto pomůcky přenášeny do třídy.

Školní zahrada je převážně travnatá, malou část zahrady tvoří panely zpevněná plocha pro odpovídající aktivity. Nachází se zde několik přírodních zákoutí, vrbový domeček, kamínkové hřiště, smyslové hřiště a pískoviště. Zahrada je vybavena moderními herními prvky a travnatým kopcem.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Bezpečnost zahrady je pravidelně zajišťována řádnými revizemi herních prvků a pravidelnou odbornou údržbou.

Záměry pro další období:

- ✓ Rozšíření environmentálních prvků na zahradě.
- ✓ Doplnit pomůcky a materiál pro polytechnické aktivity.

3.2 Životospráva

Školní stravování

Od 1. září 2004, kdy se stala MŠ Hlavatce součástí právního subjektu ZŠ Želeč, je strava (obědy a svačinky) dovážena v termoboxech ze školní kuchyně MŠ Želeč do MŠ Hlavatce. Zde, z kuchyně MŠ, probíhá výdej stravy. Stravování probíhá v souladu s platnou legislativou a je zajištěno kvalifikovaným personálem, zároveň podléhá pravidelným interním a externím kontrolám v oblasti hygieny nebo skladby jídelníčku. V jídelníčku jsou uváděna čísla alergenů. Děti mají stále k dispozici dostatek nápojů. Vycházíme vstříc požadavkům rodičů a citlivě reagujeme na rodinné zvyklosti stravování.

Časy svačin a obědů jsou pevně stanoveny.

Vyúčtování stravného probíhá bezhotovostními i hotovostními platbami.

Mateřská škola stravování věnuje velkou pozornost, děti jsou vedeny k co největší samostatnosti při stolování, ke správným společenským návykům při stolování. Zároveň je pro nás důležitý individuální přístup k dětem. Děti si mohou zvolit velikost porce. V žádném případě je do jídla nenutíme, pouze motivujeme k ochutnání. Respektujeme jejich tempo při konzumaci pokrmu.

Pobyt venku

Dle vyhlášky 410/2005 Sb. je pobyt venku stanoven denně na dvě hodiny. S ohledem na aktuální klimatické podmínky lze pobyt venku časově upravit. Můžeme jej například prodloužit vzhledem k naplánovanému programu nebo jej můžeme zkrátit či zcela vynechat. Místo pobytu venku určuje pedagog dle momentální situace. Do pobytu se pravidelně vřazují vycházky po okolí MŠ, součástí vycházky jsou spontánní činnosti a volný pohyb na bezpečném místě. Dále využíváme prostory školní zahrady, kde mají děti možnost volných her a také prostor bývalého školního hřiště.

Odpolední odpočinek

Odpolední odpočinek je podřízen individuální potřebě dítěte. Doba odpočinku nebo spánku na lehátku je max. 2 hodiny a část této doby děti poslouchají pohádku. Pro dobu odpočinku jsou využívány molitanové matrace. Praní povlečení a pyžam je zajišťováno mateřskou školou – vlastní pračkou a sušičkou.

Mateřská škola disponuje dostatkem prostoru pro toaletní hygienu. Jednotlivé toalety jsou odděleny stěnami. V umývárně je 8 umyvadel, oddělené věšáky s bavlněnými ručníky (praní ručníků zajišťuje MŠ).

Volnost a svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem. Pravidla soužití jsou nastavena, postavení všech dětí je rovnocenné. Pedagogický styl je podporující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Záměry pro další období:

- ✓ Poskytnout dětem co nejvíce prostoru při pobytu venku, přesunout některé dopolední řízené činnosti ven.

3.3 Psychosociální podmínky

Považujeme za velmi důležité, aby se děti při seznamování s novým prostředím, lidmi a novými činnostmi cítily dobře a bezpečně. Proto usnadňujeme dětem období adaptace na pobyt v mateřské škole prostřednictvím adaptačního týdne, kdy s dítětem může být v MŠ po dohodě s učitelem přítomen i jeho zákonný zástupce. Podporujeme pravidelné a postupné přivykání dítěte na docházku do MŠ.

První týdny školního roku věnujeme především vzájemnému poznávání dětí. Učíme se spolu komunikovat a upevňujeme základy prosociálního chování. Vytváříme dětem prostředí, ve kterém se cítí jistě a bezpečně, ve kterém mohou být sami sebou, svobodně se rozvíjet a naplňovat své potřeby při současném dodržování základních pravidel a norem chování. K tomu nám pomáhají také pravidla třídy, která vytváříme společně s dětmi, aby nám ve školce bylo hezky.

Další zásady pro vytváření vhodných psychosociálních podmínek:

- Snažíme se být dětem dobrým příkladem, všichni zaměstnanci školky se k dětem i k sobě navzájem chovají laskavě, ohleduplně a pravdivě.
- Nepodporujeme u dětí přílišnou soutěživost, nesrovnáváme děti mezi sebou, ale učíme je zdravému sebehodnocení. Všechny děti mají v naší školce stejná práva, možnosti a také povinnosti.
- Dbáme na to, aby každé dítě mělo své místo a cítilo se platnou součástí kolektivu. V duchu našeho motta společně s dětmi objevujeme jejich silné stránky a talenty, abychom je maximálně podpořili a rozvíjeli. Děti ohleduplně vedeme k co největší samostatnosti.
- V naší školce nemá místo tlak na výkon, co nejvíce eliminujeme také časový tlak.
- Učíme děti vyrovnávat se s nezdary tím, že chyby přijímáme jako nutné a žádoucí v jakémkoliv procesu učení. Podporujeme je v odvaze chyby napravovat. Děti přiměřeně a pravdivě chválíme, povzbuzujeme a pozitivně motivujeme.
- Dbáme na to, aby prožívání dne v MŠ bylo harmonické a radostné. Proto děti nepřetěžujeme, nabízíme jim přiměřené, zajímavé, dětem blízké a pochoptitelné činnosti.
- Všechny činnosti jsou přizpůsobeny heterogennímu složení třídy.

Záměry pro další období:

- ✓ Zorganizovat zajímavé semináře pro pedagogy i pro zákonné zástupce dětí.
- ✓ Pěstovat dobré vztahy s rodiči, vzájemnou důvěru a spolupráci.

3.4 Organizace

Provoz mateřské školy je od 6:15 do 16:15. Organizace chodu mateřské školy se řídí Organizačním řádem, Školním řádem, směrnici ředitele školy a dalšími právními předpisy. Školní řád vymezuje práva a povinnosti zaměstnanců školy a zákonných zástupců dětí, kterými jsou povinni se řídit. Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se řídí Školským zákonem.

Při zahájení docházky do MŠ nabízíme dětem a rodičům individuálně přizpůsobený adaptační program, který zahrnuje možnost pobytu rodiče s dítětem na třídě po dohodě s učitelkou, pohovor s rodiči týkající se informací o dítěti a o představách rodičů, možnost spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, individuální konzultace rodičů s učitelkou apod.

Denní řád mateřské školy je dostatečně pružný, abychom děti nezatěžovali nervozitou a spěchem, a je podle potřeb přizpůsobován měnícím se okolnostem, aktivitám a činnostem dětí. Pevně je stanovena doba jídla a odpočinku. Do denního programu pravidelně zařazujeme zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Dětem se plně věnujeme a po celou dobu jejich pobytu v MŠ usilujeme o uspokojení jejich individuálních potřeb. Děti v naší školce nacházejí potřebné zázemí, klid a bezpečí. Poskytujeme jim dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Respektujeme jejich potřebu osobního soukromí a svobodné rozhodnutí, pokud se nechtějí zapojit do společných aktivit.

Při plánování činností jsou pro nás určující potřeby a zájmy dětí. Snažíme se veškeré aktivity organizovat tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se samy zapojovaly do organizace činností. Pružně reagujeme na vzniklé situace a využíváme je při vzdělávací práci. Nabízíme dětem vyvážený poměr spontánních a řízených aktivit, přičemž dbáme na klidné, přirozené a plynulé přechody mezi jednotlivými činnostmi. K realizaci denního programu přispívá i materiální zabezpečení a jeho promyšlená a včasná příprava. Nabídkové doplňkové programy, které rozšiřují vzdělávací program, směřujeme na odpoledne. Jejich plán a podrobné informace najdou rodiče na nástěnkách a na webových stránkách školy.

Organizace dne:

- 6:15 – 8:00 scházení dětí do MŠ, nabídka činností
- 8:00 – 8:30 ranní kruh, zdravotní cvičení, pohybové aktivity, logopedická prevence, individuální a skupinové činnosti
- 8:30 – 8:50 svačina
- 8:50 – 9:30 dopolední vzdělávací činnosti
- 9:30 – 11:30 pobyt venku
- 11:30 – 12:00 oběd
- 12:00 – 14:00 spánek či odpočinek, klidový program pro děti s menší potřebou spánku, četba pohádek, poslech relaxační hudby
- 14:00 – 14:30 svačina
- 14:15 – 16:15 hry a činnosti dle vlastní volby dětí ve třídě nebo školní zahradě

Další aktivity školy:

Předplavecká výchova, Lyžařský kurz, Program „Děti do bruslí“, Semínkovna

Záměry do dalšího období:

- ✓ Celé Česko čte dětem
- ✓ Noc s Andersenem
- ✓ Projekt Malý zahradník
- ✓ Se Sokolem do života

3.5 Řízení mateřské školy

Řízení podléhá řediteli Základní školy a Mateřské školy Želeč, panu Mgr. Petru Cábovi.

V mateřské škole za chod zodpovídá vedoucí učitelka.

Povinnosti, pravomoci a úkoly zaměstnanců jsou jasně písemně vymezeny. Pracujeme jako tým a všichni se podílíme na dění v MŠ. Respektujeme školní řád, etické zásady a potřeby a požadavky ostatních zaměstnanců. Spolupracujeme a vědomě vytváříme příznivé klima MŠ založené na důvěře a toleranci. Do chodu mateřské školy zapojujeme v co největší míře také rodiče jako významné partnery při spoluvytváření naší každodenní reality.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opíráme se o předchozí analýzu a využíváme zpětnou vazbu učitelek, vedení i provozního personálu. Plánování, průběh a výsledky pedagogické práce řešíme na pravidelných pedagogických radách nebo na krátkých informačních schůzkách dle aktuální potřeby. Všichni pracovníci přispívají svými náměty k tvorbě školního vzdělávacího programu (dále ŠVP). Po uplynutí určitého období zpracováváme evaluaci, ze které

vycházíme v budoucnu při dalším plánování. Ve škole je zaveden pružný informační systém uvnitř i vně. Informace si předáváme osobně, telefonicky, elektronicky nebo pomocí nástěnek.

Zakládáme si na velmi dobré spolupráci s naší základní a mateřskou školou v Želči (návštěva školy, spolupráce s učitelkami 1. stupně, účast na divadelních představeních a kulturních programech). Spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou (dále PPP) a Speciálně pedagogickým centrem (dále SPC).

Záměry pro další období:

- ✓ Prohloubit spolupráci s místními spolky (myslivci, hasiči, tělovýchovná jednota) v rámci environmentální výchovy.
- ✓ Pokračovat ve spolupráci s naším zřizovatelem.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Kolektiv mateřské školy tvoří vedoucí učitelka, 1 učitelka, 1 asistent pedagoga, 1 provozní pracovnice.

- Ve třídě pracují 2 učitelky, 1 asistent pedagoga
- Pedagogičtí pracovníci mají požadovanou odbornou kvalifikaci. Dále se soustavně vzdělávají prostřednictvím seminářů, přednášek nebo navazujícího studia. Ke zkvalitnění své pedagogické práce přistupují aktivně také formou samostudia.
- Asistent pedagoga pracuje na základě pokynů pedagoga
- Pedagogičtí pracovníci souzní s principy školy a jejím vzdělávacím plánem, na jehož tvorbě se podílí. Při práci s dětmi uplatňují zásady respektujícího přístupu. Důležitá je otevřená komunikace a spolupráce, jak v rámci pracovního kolektivu, tak mezi učiteli a rodiči. Všichni zaměstnanci jednají profesionálním způsobem.
- Pedagogové zajišťují poučení dětí o bezpečnosti, zápisy o poučení vedou v třídních knihách.

Záměry pro další období:

- ✓ Pokračovat v dalším vzdělávání pedagogů dle aktuálních potřeb a nabídek.

3.7 Spoluúčast rodičů

Rodiče jsou pro nás nejdůležitějšími partnery, proto nám velmi záleží na kvalitě vzájemných vztahů. Usilujeme o vytvoření vzájemné důvěry a otevřenosti v jednání. Vždy respektujeme soukromí rodiny, volíme taktní přístup a zachováváme diskrétnost. Dbáme na to, aby byli rodiče pravidelně a včas informováni o záležitostech školy a o průběhu vzdělávání svého dítěte. K tomu slouží nástěnky, informační tabule v šatnách, webové stránky a osobní rozhovor s učitelkami.

V případě potřeby nabízí školka rodičům individuální poradenskou pomoc a kontakt na specializovaná pracoviště.

Konkrétní formy spolupráce:

- pomoc rodičů při zabezpečení různých akcí školy,
- účast na kulturních akcích školy (zahradní akce, vystoupení dětí),
- informační třídní schůzky,

- možnost poskytování materiálu ze strany rodičů na výtvarné činnosti (papír, odpadový materiál apod.),
- spolupráce při procvičování výslovnosti dítěte, na základě doporučení logopedem,
- možnost výpomoci při modernizaci MŠ, drobných opravách a úpravách,
- dobrovolná účast na brigádách (zahradní práce),
- možnost přispět svými náměty k další spolupráci.

Záměry pro další období:

- ✓ Organizovat hravé dílničky pro děti s rodiči.

3.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podle § 16 školského zákona se dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) rozumí dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (PO). Vzdělávání dětí se SVP je dále upraveno vyhláškou č. 27/2016 Sb. (Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných).

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podpůrná opatření 1. stupně stanovuje a uplatňuje MŠ i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě Plánu pedagogické podpory (PLPP). Většinou se jedná o drobné úpravy v postupech, metodách a organizaci vzdělávání.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně získává dítě na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a rozumí se jím určité úpravy ve vzdělávání dítěte, které odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte. Jedná se především o Individuální vzdělávací plán (dále IVP), snížení počtu dětí na třídě, speciální pomůcky, přidělení asistenta pedagoga nebo speciálně pedagogickou péči.

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

V případě potřeby úzce spolupracujeme nejen s odborníky ze ŠPZ, ale také s rodiči, a snažíme se vytvářet vhodné podmínky ke vzdělávání, které zajišťujeme těmito způsoby:

- kvalifikační vybaveností jednotlivých pedagogických pracovníků, kteří se průběžně v požadované problematice vzdělávají,
- vhodným uspořádáním prostředí třídy s ohledem na danou problematiku dítěte,
- spoluprací s odborníky ze ŠPZ,
- zajištěním podpůrných opatření,
- individuálními konzultacemi s rodiči,
- pořádáním besed s odborníky pro rodiče.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

S dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami pracujeme dle doporučení ŠPZ, které nám bylo zasláno se souhlasem zákonných zástupců dítěte. Na základě doporučení ŠPZ – pedagogicko-psychologické poradny (PPP) nebo speciálně pedagogického centra (SPC) vypracujeme IVP, kde podrobně popisujeme, jak s daným dítětem budeme pracovat. V případě potřeby je dítěti se SVP přidělen asistent pedagoga, který se mu věnuje individuálně.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Škola je připravena věnovat zvýšenou pozornost dětem – cizincům, které jsou přijati k předškolnímu vzdělávání a nemají dostatečnou výbavu v českém jazyce z důvodu toho, že rodiče taktéž sami neovládají český jazyk.

Tato podpora bude realizována hned od počátku vzdělávání, prostřednictvím pedagogů. Pro tyto účely budou pedagogové využívat podpůrné metodické materiály (Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání a další nabízené metodické materiály).

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Záměry pro další období:

- ✓ Při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními či dětí znevýhodněných v sociokulturní oblasti více spolupracovat s odborníky.

3.9 Vzdělávání dětí nadaných

Děti nadané jsou takové, které vykazují ve srovnání s ostatními vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Snažíme se, aby byly nadanému dítěti přizpůsobeny všechny podmínky pro vzdělávání a jejich nadání dále rozvíjet v oblasti, která je jim nejbližší. Na doporučení ŠPZ vypracujeme IVP, kde podrobně popisujeme doplňkové aktivity pro dítě, které jsou vhodné a rozmanité. Pokud se v naší třídě vyskytuje dítě nadané či talentované, zajišťujeme pro něj:

- větší obtížnost zadaných úkolů,
- podporu jeho seberealizace a prostor k uplatnění jeho potřeb.

Pokud u dítěte nadání sami vypořádáme, informujeme o tom jeho rodiče a ve spolupráci s nimi se domluvíme na podpoře dítěte, aby se mohlo ubírat správným směrem.

Záměry pro další období:

- ✓ Při vzdělávání dětí nadaných spolupracovat s odborníky.

3.10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti mladší tří let mohou být zařazeny do stávající heterogenní třídy. Třída je uzpůsobena tak, aby měly i mladší děti více prostoru pro volný pohyb a hru, a přesto zůstalo prostředí třídy pro ně bezpečné. Uprostřed třídy jsou stoly se židlemi velikostně odpovídající věku dětí. Nechybí zde prostor pro výtvarné činnosti, volné kreslení a tvořivost. Ke třídě plynule navazuje umývárna, která je

opatřena malými umyvadly a toaletami. Na odpolední odpočinek využíváme molitanové podložky, které jsou uloženy v zadní části třídy a každé dítě má své lůžko a ložní prádlo.

Materiální vybavení je velmi pestré. Hračky jsou uspořádány tak, aby na ně děti dosáhly, a přitom si neublížily. Třída je vybavena malou kuchyňkou, nechybí zde větší stavebnice dětem dobře uchopitelné. Máme zde podnětné a bezpečné hračky a pomůcky vhodné pro děti mladší tří let, relaxační plochy, hrací koberec a molitanové hračky.

Třída vytváří příjemné prostředí a soukromí dětí. Jsme si vědomi, že vstup dítěte do mateřské školy je velká událost a zásah do dosavadního života celé rodiny. Proto se snažíme o citlivý přístup z naší strany a pomoc v adaptačním období jak dětem, tak rodičům. K edukaci je sestaven režim dne, který respektuje potřeby dětí, zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úpravu času stravování a dostatečný odpočinek. Dbáme na to, aby docházelo k realizování vzdělávacích činností v menších skupinách či individuálně podle potřeb a volby dětí. Vedeme děti ke vzájemné spolupráci v heterogenní skupině. Uplatňujeme laskavý důsledný přístup, který dítě pozitivně přijímá. Snažíme se o aktivní podněcování pozitivních vztahů, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Záměry pro další období:

- ✓ Spolupracovat v otázce 2 až 3letých dětí s odborníky.

4. Organizace vzdělávání

Provoz mateřské školy je od 6:15 do 16:15. Děti přicházejí zpravidla do mateřské školy do 8.00 hod. Jinak vždy vychází mateřská škola vstříc změnám v čase docházky podle potřeby rodičů. Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti a aktuální potřeby dětí. Denně jsou zařazovány zdravotně preventivní aktivity. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Děti mají dostatek prostoru na spontánní hru, mohou ji dokončit nebo se k ní vrátit. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí a vyhovuje jejich individuálním potřebám, individuálnímu tempu každého jedince. Během dne je možné využít odpočinkový koutek.

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od tří do šesti (sedmi) let, především z obce Hlavatce a spádových obcí Debrník a Vyhnanice. Kritéria pro přijetí dětí do MŠ stanovuje ředitel v souladu s platnou legislativou a jsou zveřejněna na školních webových stránkách s dostatečným předstihem před přijímacím řízením.

Plnění povinnosti předškolního vzdělávání

Povinnost předškolního vzdělávání je pro děti, které dosáhnou 5 let věku do začátku daného školního roku. Zákonní zástupci mají povinnost přihlásit dítě k předškolnímu vzdělávání. Mohou využít spádovou mateřskou školu, ale i další školy dle vlastního výběru. Tato povinnost je ve formě pravidelné docházky v pracovních dnech mimo dny školních prázdnin. Tuto povinnost mohou zákonní zástupci plnit i formou individuálního vzdělávání. Podrobnosti o povinnosti předškolního vzdělávání a podmínky individuálního vzdělávání jsou popsány ve Školním řádu.

Souběžné působení dvou učitelů

Dle podmínek a možností školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě optimálním způsobem alespoň v rozsahu dvou a půl hodin (individuální a skupinová práce, příprava a pobyt venku, hygiena, příprava a průběh oběda, hygiena a příprava na odpočinek, polední konzultace s rodiči).

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Dětství je pohádkové období spojené s poznáváním, objevováním a zkoušením. Motivační název školního vzdělávacího programu „**Cesta za poklady**“ vyjadřuje náš záměr, aby vše nové a nepoznané bylo vnímáno jako „poklad“. Naši školku charakterizuje environmentálně pohádkové ladění, trojlístek „3P“ – Pohádky, Prožívání, Příroda. Snažíme se v dětech probudit jejich nadšení pro objevování a podpořit zapojení všech smyslů pomocí prožitku, zakořenit v nich environmentální citění a pomocí příběhů se přenést do kouzelné země pohádek. Celý vzdělávací program prokládáme i tradicemi, které se snažíme dodržovat.

Nehledáme poklady pouze v poznání, ale především v dětech. S tím také koresponduje naše motto: **„Každý malý člověk potřebuje porozumění, lásku a podporu na cestě objevování a rozvíjení svých „pokladů“, aby se jednou mohl stát opravdu velkým“.**

Společně s dětmi vymýšlíme a realizujeme spoustu nápaditých aktivit, které jim dopomohou na konci předškolního věku opustit mateřskou školu obohacené o větší rozsah vědomostí, dovedností a schopností tak, aby byly co nejlépe připraveny na další stupeň vzdělávání i pro budoucí život.

Dlouhodobé cíle ŠVP:

- Osvojit si základní hodnoty, na nichž je založena naše společnost.
- Rozvíjet osobnost dítěte a vést ho postupně k co největší samostatnosti.
- Rozvíjet schopnost respektu a tolerance k druhým.
- Rozvíjet komunikační schopnosti a sociální dovednosti.
- Pomoci dětem se začleněním do kolektivu a rozvíjet kamarádské vztahy mezi dětmi.
- Pracovat na důvěře mezi učitelem a dítětem, najít si cestu ke každému dítěti.
- Posilovat motivaci k učení a k aktivnímu objevování světa kolem nás.
- Probudit v dětech environmentální citění v každém ročním období pomocí různých činností a aktivit.
- Učit děti ocenit svoji práci i práci druhých, ocenit estetické a kulturní hodnoty současnosti i historie.
- Umožnit dětem rozvíjet své pohybové schopnosti a vést je k aktivnímu přístupu ke svému zdraví.

Pro naplňování výše zmíněných cílů považujeme za nezbytnou **propojenost nás všech – rodičů, dětí i učitelů.**

Formy a metody vzdělávání používané v naší MŠ:

- **učení hrou** – s cílem zaměstnávat a bavit děti přirozeným dětským způsobem, spontánní i zaměřené učení,
- **terénní výuka** – edukace v přírodě, exkurze,
- **prožitkové učení** – badatelsky orientovaná výuka, edukační výukové programy, pracovní činnosti,
- **situační učení** – využívání každodenních situací k výchově a vzdělávání dětí,
- **tělovýchovné aktivity** – tělovýchovné chvílky, možnost dostatečného pohybu během celého dne,
- **spontánní činnosti** – volná hra ve třídách i při venkovních aktivitách,
- **řízené činnosti** – ve vyváženém poměru se spontánními činnostmi (skupinové a individuální), směřování k hlavním cílům předškolního vzdělávání (rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání, osvojení hodnot, získání osobnostních postojů),
- **dramatické činnosti** – divadelní představení, využití příběhů, zapojení postav skřítků do vzdělávání a dění v mateřské škole,

- **rituály** – ranní kruh, oslavy narozenin a svátků, oslavy významných svátků během roku,
- **individuální přístup k dětem** – respektování individuálních potřeb, pocitů dětí a jejich svobodné volby, podpora silných stránek a talentu každého dítěte,
- **kooperativní učení** – spolupráce dětí ve třídě i mezi třídami (společné projekty), vzájemná pomoc dětí,
- **spontánní sociální učení** – přirozená nápodoba vzorů chování a postojů, vlastní příklad dospělých,
- **podnětné prostředí** – dostatek didaktických pomůcek, pestrá vzdělávací nabídka, bohaté vybavení školní zahrady, důraz na estetiku a příjemné prostředí, celkové pozitivní klima školky.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je zpracován do pěti integrovaných bloků se stručnou charakteristikou vzdělávací nabídky, která je pouze rámcová, nastiňující cíle a záměry tak, aby nechala dostatek volného prostoru pedagogům pro podrobnější zpracování v Třídních vzdělávacích programech, kde jsou uvedena i možná rizika.

6.1 Přehled integrovaných bloků

Třesky plesky, ať je nám tu spolu hezky.

Malíř podzim popleta, vylil barvy do světa.

Na sněhu či na blátě, zimo, zimo, volám tě.

Jaro hledá každou chvilku, vyšít květy na košilku.

Ptáčci z hnízda vyletí, léto volá na děti.

1. Integrovaný blok

„Třesky plesky, ať je nám tu spolu hezky“

Časový rozvrh: přibližně 4 týdny

Charakteristika:

Naší hlavní snahou v tomto období bude vytvořit dětem příjemné a kamarádské prostředí, ve kterém se budou cítit bezpečně. Pomoci jim přirozeně a nenásilně se odpoutat od rodičů, vést je k samostatnosti. Zaujmout je tak, aby pobyt v MŠ byl pro ně radostný, plný nových podnětů, zážitků a her. Děti budou poznávat svou třídu a všechny prostory, které k ní patří, seznamovat se s hračkami. V rámci vzdělávací nabídky bude využito různých her pohybových, námětových, hudebních a dramatických činností, maňáskové scénky, divadlo a další. Důležitou součástí tohoto bloku bude i poznání nových kamarádů a všech ostatních, se kterými se děti budou setkávat a kteří o ně pečují. V této oblasti bude využito především seznamovacích her „Jak se jmenuješ?“..., námětových her „Na poštu“..., narozeninový kalendář, ...Budeme si společně vytvářet piktogramy, různá označení koutků a pravidla jejich využívání. Navštívíme děti v Želečské školce, kuchařky v kuchyni, seznámíme se se všemi, kteří se o nás starají. Budeme poznávat okolí mateřské školy, budeme si hrát na zahradě, zaspoutujeme si na hřišti, vydáme se kolem rybníka, k lesu. Prohlédneme si naše sousedy.

Úroveň klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

2. Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. Kompetence komunikativní

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou

4. Kompetence sociální a personální

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

5. Kompetence činnostní a občanské

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Vzdělávací nabídka – okruhy činností:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- jednoduché pracovní a sebe-obslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- aktivity podporující sbližování dětí
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)

Dílčí cíle:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností /5.1/
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu /5.2.1/
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření základů pro práci s informacemi /5.2.2/
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání /5.2.3/
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem /5.3/
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané /5.4/
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám /5.5/

Očekávané výstupy:

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) /5.1/
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci /5.2.1/
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí /5.2.2/
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování /5.2.3/
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla – respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. /5.3/
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se

jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) /5.4/
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) /5.5/

Spolupráce dětí

Drakiáda s rodiči

Výroba křížal

Podzimní hledání

Okruhy možných podtémat:

Kamarádi, Školka, Pravidla, Moje místo ve třídě.

2. Integrovaný blok

„Malíř podzim popleta, vylil barvy do světa“

Časový rozvrh: přibližně 9 týdnů

Charakteristika:

Podzim láká k vycházkám do přírody, k pozorování změn v říši rostlin i zvířat. Počasí je proměnlivé, stejně jako naše nitro. Děti se seznámí s krásami podzimní přírody, prozkoumají ji všemi smysly a využijí přírodní materiály ke hrám, tvoření i k výzdobě. Objeví pestrou paletu barev i lidských emocí, budou je poznávat a učit se s nimi pracovat. Budou rozvíjet komunikační schopnosti a dovednosti, schopnost spolupracovat a chovat se prosociálně. Budou podporovány v samostatnosti a v aktivním přístupu k životu. Připomenou si, že pro toto období je důležitá péče o své zdraví – pohyb, ovoce a zelenina nebo vhodné oblečení. Pečují nejen o sebe, ale také o své okolí, a získávají tak základní návyky k ochraně životního prostředí. Poznávají svět v širších souvislostech (využití přírodních zdrojů a jevů pro náš život). Naučí se nové básničky a písničky, aby jimi nalákaly své draky na oblohu při školkové drakiádě. Přiblížíme si tradice Svátku zesnulých – Dušičky a svátek svatého Martina. Zaměříme se na rozvíjení emocí a prosociálního chování. Součástí tohoto bloku je pokračování v adaptaci na prostředí a život v MŠ.

Úroveň klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

2. Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

3. Kompetence komunikativní

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

4. Kompetence sociální a personální

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

5. Kompetence činnostní a občanské

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Tvoření obrazců pomocí přírodních materiálů

Vzdělávací nabídka – okruhy činností:

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- vycházky do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hravé aktivity (eko hry)

- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Dílčí cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů,
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě /5.1/
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) /5.2.1/
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie,
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření),
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) /5.2.2/
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat /5.2.3/
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.),
- rozvoj kooperativních dovedností /5.3/
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval,
- rozvoj společenského i estetického vkusu /5.4/
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách,
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy,
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách /5.5/

Očekávané výstupy:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem,
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.),
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých,
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami /5.1/
- učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) /5.2.1/
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase,
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim /5.2.2/
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je,
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.),

- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem /5.2.3/
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad,
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství,
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou,
- spolupracovat s ostatními /5.3/
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říct, co bylo zajímavé, co je zaujalo),
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) /5.4/
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí,
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole,
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí,
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) /5.5/

Pečení Svatomartinských rohlíčků

Návštěva koní

Okruhy možných podtémat:

Barvy, Les, Zvířata, Plody, Zdraví, Emoce, Ochrana přírody, Počasí, Drakiáda, Lidové zvyky a svátky.

3. Integrovaný blok

„NA SNĚHU ČI NA BLÁTĚ, ZIMO, ZIMO, VOLÁM TĚ“

Časový rozvrh: přibližně 12 týdnů

Charakteristika:

Zimní období bude plné kouzelné atmosféry. Prozkoumáme vlastnosti sněhu a ledu a vrtochy zimního počasí. Toto období nám umožní hry se sněhem, zimní sporty, vycházky do přírody, pozorování zvířecích stop. V lese ozdobíme vánoční stromček pro zvířátka a ptáčky, do krmelce jim přineseme dobroty. Zavěsíme krmítka kolem školky, budeme je pravidelně doplňovat a pozorovat jejich malé návštěvníky z ptačí říše. Užijeme si kouzelnou atmosféru období čertů a Mikuláše, adventního času k posílení mezilidských vztahů a rozhovorů na téma rodina. Oživíme tradice a lidové zvyky, poslechneme si koledy a vytvoříme dárečky pro naše nejbližší. Nebude chybět ani pečení vánočního cukroví a čekání na Štědrý den. Na závěr tohoto bloku oslavíme Masopust. Vyrobíme společně masky, vyzdobíme třídy a pustíme se do karnevalového reje.

Úroveň klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

2. Kompetence k řešení problémů

- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

3. Kompetence komunikativní

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

4. Kompetence sociální a personální

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. Kompetence činnostní a občanské

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Advent ve školce

Vzdělávací nabídka – okruhy činností:

- konstruktivní a grafické činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- prohlížení a „čtení“ knížek
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikace
- činnosti nejrozličnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí v zimním období, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.), hrové aktivity

Dílčí cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí /5.1/
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) /5.2.1/
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) /5.2.2/
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) /5.2.3/
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních /5.3/
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj společenského i estetického vkusu /5.4/
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách /5.5/

Očekávané výstupy:

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou /5.1/
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova /5.2.1/

- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným /5.2.2/
- ve známých a opakujičích se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování /5.2.3/
- **respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. /5.3/**
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říct, co bylo zajímavé, co je zaujalo) /5.4/
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte /5.5/

Zimní radovánky

Tradice v MŠ

Dětský punč

Masopust

Vynášení Morany

Okruhy možných podtémat:

Advent, Zimní počasí, Zimní sporty, Zvířata v zimě, Mikuláš, anděl a čerti, Vánoce, Štědrý den, Masopust.

4. Integrovaný blok

„JARO HLEDÁ KAŽDOU CHVILKU, VYŠÍT KVĚTY NA KOŠILKU“

Časový rozvrh: přibližně 12 týdnů

Charakteristika:

Zima se s námi loučí, je stále více sluníčka, prodlužuje se den. Příroda se probouzí a chystá pro nás spoustu kouzel – pod zbytky sněhu začíná nový život, první jarní květiny netrpělivě vystrkují listy a chlubí se svými květy, semínka se mění na rostliny, z pupenů na větvích raší nové listy a rozvíjí se poupata. Z vajíček se líhnou ptáčata, lesní pelíšky i dvory se hemží mláďaty, housenky se budou měnit na motýly, larvy na brouky. Lidové velikonoční zvyky nás budou inspirovat ke kouzlení s barvami za použití různých výtvarných technik k přípravě velikonočních dekorací. Oslava Dne matek přinese spoustu zážitků a bude jedinečnou příležitostí pro téma „rodina a vše, co s ní souvisí“ (maminka, tatínek, jejich profese, sourozenci, prarodiče, chování, vzájemné vztahy a tolerance, uvědomování si vlastní identity a svého místa nejen v rodině). Jarní kouzla nás lákají ven. Zahrada nabízí prostor k pohybovým činnostem, hram a experimentování. Okolní ekosystémy jsou vhodné k pozorování a získávání nových poznatků v péči o životní prostředí. Vnímání změn v přírodě přinese celkový enviromentální rozvoj dítěte.

Úroveň klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

2. Kompetence k řešení problémů

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

3. Kompetence komunikativní

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

4. Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

5. Kompetence činnostní a občanské

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

Vzdělávací nabídka – okruhy činností:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- cvičení organizačních dovedností
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hrové aktivity (eko hry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Dílčí cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí /5.1/
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) /5.2.1/
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) /5.2.2/
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání /5.2.3/
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních /5.3/
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat /5.4/
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách /5.5/

Očekávané výstupy:

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou /5.1/
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) /5.2.1/
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) /5.2.2/
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním /5.2.3/
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla /5.3/
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. /5.4/
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) /5.5/

Návštěva želvy Bobana

Africký šnek – školkový mazlíček

Rostlinný swap

Okruhy možných podtémat:

Vítání jara, Mláděta, Hmyz, Velikonoce, Den matek, Rodina, Voda, Ochrana přírody, Zahrada.

5. Integrovaný blok

„PTÁČCI Z HNÍZDA VYLETÍ, LÉTO VOLÁ NA DĚTI“

Časový rozvrh: přibližně 8 týdnů

Charakteristika:

V tomto období se seznámíme s novými poznatky o přírodě a jejích proměnách a významu vody pro život na Zemi. Zahrada školy nabídne maximální pobyt venku, převážně pro rozvoj pohybových dovedností, ale i pro pozorování přírody (včely, mravenci atd.- spolupráce, tolerance, ohleduplnost atd.). Společně oslavíme Den dětí. Přiblížíme si život dětí v různých světadílech, budeme se seznamovat s jejich způsobem života, hrami a zvyklostmi. Budeme poznávat naši planetu Zemi, slunce, měsíc, hvězdy, vesmír. Děti pojedou na výlet, seznámí se s různými druhy dopravních prostředků. Společně se budeme těšit na prázdninová dobrodružství.

Úroveň klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

2. Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

3. Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4. Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

5. Kompetence činnostní a občanské

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Práce s portfoliemi dětí

Školkové planetárium

Zdobení kornoutu

Malování rozpuštěnou křídou

Vzdělávací nabídka – okruhy činností:

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi

oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hrové aktivity (eko hry)

Dílčí cíle:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj a užívání všech smyslů /5.1/
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) /5.2.1/
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) /5.2.2/
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit – rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání /5.2.3/
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými /5.3/
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval
- rozvoj společenského i estetického vkusu /5.4/
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- poznávání jiných kultur, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách /5.5/

Očekávané výstupy:

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) /5.1/
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) /5.2.1/
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení /5.2.2/
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného /5.2.3/
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. /5.3/
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říct, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) /5.4/
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (eko hry)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií /5.5/

Okruhy možných podtémat:

Planeta Země, Vesmír, Voda, Včely, Mravenci, Den dětí, Výlet, Doprava – Besip, Prázdniny, Cestování.

7. Evaluační systém

Hlavním cílem evaluace je zlepšení kvality podmínek a vzdělání v mateřské škole. Poskytuje nám zpětnou vazbu pro činnost školy a informace o tom, zda jsou naplňovány hlavní cíle ŠVP a záměry a obsah TVP. Je také účinným nástrojem k sebereflexi, k nalezení odpovědi na to, zda nastoupená cesta je správná a funkční. Kvalitní evaluací se snažíme dosáhnout efektivního vzdělávacího procesu ve třídě, přičemž máme neustále na zřeteli osobnostní rozvoj dítěte a jeho spokojený citový život v MŠ.

Oblasti autoevaluace:

- řízení mateřské školy (řízení MŠ, propagace a prezentace, BOZP a PO),
- kvalita podmínek v MŠ (věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizace, řízení MŠ, personální a pedagogické zajištění, spolupráce s rodiči, spolupráce s ostatními institucemi a veřejností),
- záznamy o rozvoji dítěte,
- osobní rozvoj zaměstnanců a kvalita jejich práce (další vzdělávání pedagogů, rozšiřování kvalifikace),
- doplňkové programy a dílčí projekty,
- soulad RVP – ŠVP – TVP, zpracování a realizace tematických bloků,
- výsledky vzdělávání, naplňování vzdělávacích cílů (hodnocení volby témat, metod, prostředků, akcí, zapojení rodičů, plnění záměrů).

V průběhu školního roku sledujeme a vyhodnocujeme individuální vývoj a vzdělávací pokroky dítěte:

- na záznamovém listu dítěte – individuální potřeby dětí na základě rozhovorů s rodiči,
- průběžným sledováním projevů dítěte (poznámky ze vzniklých situací, hodnocení při významných změnách),
- v portfoliu dítěte,
- diagnostickými listy – „Hodnocení individuálního rozvoje dítěte“,
- diagnostikou školní zralosti u předškoláků – „Hodnotící list předškoláka“,
- plánem pedagogické podpory (PLPP) případně individuálním vzdělávacím plánem (IVP) u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami,
- pro děti s odkladem nebo navrženým odkladem školní docházky vytváříme podklady pro pedagogicko-psychologickou poradnu.

Prostředky evaluace:

- pozorování,
- záznamy o dětech, portfolia,
- záznamy v TVP, sebereflexe vlastní pedagogické práce,
- rozhovory, konzultace, diskuse,
- pedagogické rady a provozní porady,
- vystoupení pro veřejnost,
- fotodokumentace, videozáznamy,
- webové stránky (ankety),
- záznamy z hospitační a kontrolní činnosti,
- články v tisku,
- zápisy z kontrol a revizí.

Pro potřeby evaluace programu jsou nejcennějším zdrojem informace od dětí a rodičů. Jejich spontánní reakce, postoje a chování nám poskytnou zpětnou vazbu. K získání zpětné vazby od dětí užíváme následujících prostředků:

- pozorování dětí,
- spontánní rozhovory,
- řízený rozhovor,
- komunitní kruh,
- záměrně připravené a řízené činnosti (vědomosti, vztahy, pocity, názory...),
- grafomotorické cviky,
- výtvarné a pracovní činnosti, dramatický projev...,
- fotodokumentace, videozáznamy.

Časový plán evaluace:

- hodnocení týdenního výchovně vzdělávacího programu
- závěrečné hodnocení školního roku

Schváleno pedagogickou radou dne 29.8.2025